

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN:

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades (1 punt).
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, i situeu-los breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent (2,5 punts).
3. Definiu els conceptes de *sobirania nacional* i *ciutadà* (2 punts).
4. 4. A) Expliqueu les característiques fonamentals de la Constitució de 1812. Utilitzeu per a fer-ho els textos a comentar. (2,5 punts). B) Compareu breument la Constitució de 1812 i les constitucions de 1837, 1845 i 1869. (2 punts).

PRIMERA OPCIO

Document 1

Art. 1. La Nació espanyola és la reunió de tots els espanyols de tots dos hemisferis.

Art. 2. La Nació espanyola és lliure i independent, i no és ni pot ser patrimoni de cap família ni persona.

Art. 3. La sobirania resideix essencialment en la Nació, i per tant pertany a aquesta exclusivament el dret d'establir les seues lleis fonamentals.

Art. 4. La Nació està obligada a conservar i protegir per lleis sàvies i justes la llibertat civil, la propietat i els altres drets legítims de tots els individus que la componen.

Art. 18. Són ciutadans aquells espanyols que per les dues línies porten el seu origen dels dominis espanyols de tots dos hemisferis, i estan empadronats en qualsevol poble dels mateixos dominis.

Art. 27. Les Corts són la reunió de tots els diputats que representen la Nació, nomenats pels ciutadans en la forma que es dirà.

Constitució política de la Monarquia espanyola de 1812

Document 2

Ben públics i notoris han sigut per a tots els meus vassalls els escandalosos successos que van precedir, van acompanyar i van seguir l'establiment de la democràtica Constitució de Cadis el mes de març de 1820: la més criminal traïció, la més vergonyosa covardia, el desacatament més horrorós a la meua Reial Persona, i la violència més inevitable, van ser els elements utilitzats per a variar essencialment el govern paternal dels meus regnes en un codi democràtic, origen fecund de desastres i de desgràcies. Assegut una altra vegada en el tron (...), he vingut a declarar els punts següents: (...) Són nuls i de cap valor tots els actes del govern anomenat constitucional (de qualsevol classe i condició que siguen) que ha dominat els meus pobles des del dia 7 de març de 1820 fins avui, dia 1 d'octubre de 1823, declarant, com declare, que en tota aquesta època he mancat de llibertat, obligat a sancionar les lleis i a expedir les ordres, decrets i reglaments que contra la meua voluntat meditava i expedia el mateix govern (...).

Gasete de Madrid, 7 d'octubre de 1823. Decret de l'1 d'octubre de 1823

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriuiu el tipus de fonts utilitzades (1 punt).
2. Identifiqueu les idees principals dels textos i situeu-los breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent (2,5 punts).
3. Expliqueu, a grans trets, el significat dels conceptes *reformes socials* i *CEDA* (2 punts).
4. Analitzeu els principals problemes que es van plantejar als governs del primer bienni republicà, així com les reformes socials iniciades per a intentar solucionar-los (2,5 punts). Relacioneu aquest període amb la reacció de les forces conservadores en el bienni radical-cedista i la política social de la dictadura de Franco (2 punts).

SEGONA OPCIÓN

Document 1

“El nou règim es va instaurar sense causar víctimes ni danys. Una alegria desbordant va inundar tot el país. La República venia realment a donar forma a les aspiracions que des del començament del segle treballaven l'esperit públic, a satisfer les exigències més urgents del poble. [...] La societat espanyola oferia els contrastos més violents. En certs nuclis urbans, un nivell de vida alt, adaptat a tots els usos de la civilització contemporània, i a pocs quilòmetres, llogarets que apareixen detinguts en el segle XV. Pràcticament a la vista dels palaus de Madrid, els albergs miserables de la muntanya. [...] Províncies del nord-oest on la terra està dividida en trossets que no donen prou per a mantenir el cultivador; províncies del sud i oest, on el propietari de 14.000 hectàrees posseeix en una sola mà tot el territori d'un poble. [...] Molts veien amb horror tot intent de laïcisme de l'estat. A altres, qualsevol concessió a les reivindicacions del proletariat els infonia por, com un començament de revolució. [...] La República, com era el seu deure, va accentuar l'acció de l'estat. Acció inajornable pel que feia als obrers camperols. L'atur que afectava totes les indústries espanyoles, era enorme, crònic, en l'explotació de la terra. [...] Les reformes socials, per moderades que foren, irritaven els capitalistes. Les realitzacions principals de la República (reforma agrària, separació de l'Església i l'estat, llei de divorci, autonomia de Catalunya, disminució de l'oficialitat en l'exèrcit, etc.), van suscitar, com és normal, gran oposició. També va ser asparment combatuda la fundació de milers d'escoles i d'un centenar d'establiments de segon ensenyament, perquè la instrucció era neutra en el terreny religiós”.

Manuel AZAÑA, *Causas de la guerra de España*, Collonges-sous-Salève, 1939.

Document 2

“Els candidats de la coalició antimarxista defensaran resoltament i coste el que coste la necessitat d'una derogació immediata, per la via que en cada cas siga procedent, dels preceptes, tant constitucionals com legals, inspirats en designis laics i socialitzants, en realitat destinats a destruir tant l'immens patrimoni moral com la ja exhausta riquesa material de la societat espanyola; treballaran sense descans per a aconseguir la cancel·lació de totes les disposicions confiscadoras de la propietat i persecutòries de les persones, de les associacions i de les creences religioses. I, finalment, sol·licitaran, com a penyora de pau, la concessió d'una àmplia i generosa amnistia, tan generosa i àmplia com la reclamada i obtinguda pel socialisme el 1917. A impedir que la política anticatólica, antieconòmica i antinacional, representada pel socialisme i els seus subalterns auxiliars, més o menys descoberts o subrepticis, prevalga o si més no influísca predominantment, com fins ara, en la governació de l'estat, aniran vigorosos i enèrgicament encaminats, tots els nostres esforços. Provenents els que constitueixen la candidatura antimarxista de camps polítics diferents i, fins i tot oposats, conserven íntegra la seua plena llibertat per a defensar tant dins del Parlament com fora les solucions que davant dels més palpitants problemes de l'actualitat preconitza el seu respectiu ideari. Però coincideixen en la necessitat inajornable d'aquesta crida urgent que fan a tots els espanyols: als indiferents, perquè deixen de ser-ho; als homes de bona voluntat, perquè ens ajuden; als adversaris lleials, perquè ens escolten, i, en definitiva, ens respecten.”

Antonio Royo Villanova, José María Gil Robles, Luis Hernando de Larramendi, Antonio Goicoechea, Juan Ignacio Lucca de Tena, José Calvo Sotelo, Mariano Matesanz, Francisco Javier González de la Puente (comte de Santa Engracia), Juan Pujol, José María Valiente, Honorio Riesgo, Rafael Marín Lázaro, Adolfo Rodríguez-Jurado.
ABC, 31 d'octubre de 1933

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN:

BAREMO DEL EXAMEN:

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas (1 punto).
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolos brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente (2,5 puntos).
3. Defina los conceptos de “soberanía nacional” y “ciudadano” (2 puntos).
4. A) Explique las características fundamentales de la Constitución de 1812. Utilice para ello los textos a comentar (2,5 puntos). B) Compare brevemente la Constitución de 1812 y las constituciones de 1837, 1845 y 1869 (2 puntos).

PRIMERA OPCIÓN

Documento 1.

Art. 1º. La Nación española es la reunión de todos los españoles de ambos hemisferios.

Art. 2º. La Nación española es libre e independiente, y no es ni puede ser patrimonio de ninguna familia ni persona.

Art. 3º. La soberanía reside esencialmente en la Nación, y por lo mismo pertenece a ésta exclusivamente el derecho de establecer sus leyes fundamentales.

Art. 4º. La Nación está obligada a conservar y proteger por leyes sabias y justas la libertad civil, la propiedad y los demás derechos legítimos de todos los individuos que la componen.

Art. 18. Son ciudadanos aquellos españoles que por ambas líneas traen su origen de los dominios españoles de ambos hemisferios, y están, vecindados en cualquier pueblo de los mismos dominios.

Art. 27. Las Cortes son la reunión de todos los Diputados que representan la Nación, nombrados por los ciudadanos en la forma que se dirá.

Constitución política de la Monarquía española de 1812.

Documento 2.

Bien públicos y notorios fueron a todos mis vasallos los escandalosos sucesos que precedieron, acompañaron y siguieron al establecimiento de la democrática Constitución de Cádiz en el mes de marzo de 1820: la más criminal traición, la más vergonzosa cobardía, el desacato más horrendo a mi Real Persona, y la violencia más inevitable, fueron los elementos empleados para variar esencialmente el gobierno paternal de mis reinos en un código democrático, origen fecundo de desastres y de desgracias. Sentado otra vez en el trono (...), he venido a declarar los siguientes:

(...) Son nulos y de ningún valor todos los actos del gobierno llamado constitucional (de cualquiera clase y condición que sean) que ha dominado mis pueblos desde el día 7 de marzo de 1820 hasta hoy, día 1º de octubre de 1823, declarando, como declaro, que en toda esta época he carecido de libertad, obligado a sancionar las leyes y a expedir las órdenes, decretos y reglamentos que contra mi voluntad se meditaban y expedían por el mismo gobierno (...).

Gaceta de Madrid, 7 de octubre de 1823. Decreto del 1 de octubre de 1823.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA:	JUNY 2017	CONVOCATORIA:	JUNIO 2017
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA		Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA	

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas (1 punto).
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolas brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente (2,5 puntos).
3. Explique, a grandes rasgos, el significado de los conceptos "reformas sociales" y CEDA (2 puntos).
4. A) Analice los principales problemas que se plantearon a los gobiernos del primer bienio republicano, así como las reformas sociales acometidas para intentar solucionarlos (2,5 puntos). B) Relacione ese periodo con la reacción de las fuerzas conservadoras en el bienio radical-cedista y la política social de la dictadura de Franco (2 puntos).

SEGUNDA OPCIÓN

Documento 1

“El nuevo régimen se instauró sin causar víctimas ni daños. Una alegría desbordante inundó todo el país. La República venía realmente a dar forma a las aspiraciones que desde los comienzos del siglo trabajaban el espíritu público, a satisfacer las exigencias más urgentes del pueblo. [...] La sociedad española ofrecía los contrastes más violentos. En ciertos núcleos urbanos, un nivel de vida alto, adaptado a todos los usos de la civilización contemporánea, y a los pocos kilómetros, aldeas que aparecen detenidas en el siglo XV. Casi a la vista de los palacios de Madrid, los albergues miserables de la montaña. [...] Provincias del noroeste donde la tierra está desmenuzada en pedacitos, que no bastan para mantener al cultivador; provincias del sur y oeste, donde el propietario de 14.000 hectáreas detenta en una sola mano todo el territorio de un pueblo. [...] Muchos veían con horror todo intento de laicismo del Estado. A otros, cualquier *concesión* a las reivindicaciones del proletariado, les infundía miedo, como un comienzo de revolución. [...] La República, como era su deber, acentuó la acción del Estado. Acción inaplazable en cuanto a los obreros campesinos. El paro que afectaba a todas las industrias españolas, era enorme, crónico, en la explotación de la tierra. [...] Las reformas sociales, por moderadas que fuesen, irritaban a los capitalistas. Las realizaciones principales de la República (reforma agraria, separación de la Iglesia y el Estado, ley de divorcio, autonomía de Cataluña, disminución de la oficialidad en el ejército, etcétera), suscitaron, como es normal, gran oposición. También fue rudamente combatida la fundación de millares de escuelas y de un centenar de establecimientos de segunda enseñanza, porque la instrucción era neutra en lo religioso”.

Manuel AZAÑA, *Causas de la guerra de España*, Collonges-sous-Salève, 1939.

Documento 2

“Los candidatos de la coalición antimarxista defenderán resueltamente y a todo trance la necesidad de una inmediata derogación, por la vía que en cada caso proceda, de los preceptos, tanto constitucionales como legales, inspirados en designios laicos y socializantes, en realidad encaminados a destruir, así el inmenso patrimonio moral como la ya exhausta riqueza material de la sociedad española; trabajarán sin descanso para lograr la cancelación de todas las disposiciones confiscadoras de la propiedad y persecutorias de las personas, de las Asociaciones y de las creencias religiosas. Y, finalmente, solicitarán, como prenda de paz, la concesión de una amplia y generosa amnistía, tan generosa y amplia como la reclamada y obtenida por el socialismo en 1917.

A impedir que la política anticatólica, antieconómica y antinacional, representada por el socialismo y sus subalternos auxiliares, más o menos descubiertos o subrepticios, prevalezca o siquiera influya predominantemente, como hasta ahora, en la gobernación del Estado, irán vigorosas y enérgicamente encaminados, todos nuestros esfuerzos. Precedentes los que constituyen la candidatura antimarxista de campos políticos diferentes y aun opuestos, conservan íntegra su plena libertad para defender en el Parlamento o fuera de él las soluciones que ante los más palpitantes problemas de la actualidad preconiza su respectivo ideario. Pero coinciden en la necesidad inaplazable de este urgente llamamiento que hacen a todos los españoles: a los indiferentes, para que dejen de serlo; a los hombres de buena voluntad, para que nos ayuden; a los adversarios leales, para que nos escuchen, y, en definitiva, nos respeten”.

Antonio Royo Villanova, José María Gil Robles, Luis Hernando de Larramendi, Antonio Goicoechea, Juan Ignacio Luca de Tena, José Calvo Sotelo, Mariano Matesanz, Francisco Javier González de la Puente (Conde de Santa Engracia), Juan Pujol, José María Valiente, Honorio Riesgo, Rafael Marín Lázaro, Adolfo Rodríguez-Jurado.
ABC, 31 de octubre de 1933